

2. *Fiksel J., Spitzley D. and Brunetti T.* Toward a Sustainable Cement Industry, World Business Council for Sustainable Development, — 2002. — p. 40.

3. *Parmenter D.* Key Performance Indicators. John Wiley & Sons, — 2010. — p. 272.

Оберемчук В. Ф.,

канд. екон. наук, доцент
КНЕУ імені Вадима Гетьмана,
Україна,

Двуліт З. П.,

канд. екон. наук, доцент,
Державний економіко-
технологічний
університет транспорту

Oberemchuk V. F.,

PhD, lecturer
Kyiv National Economic
University named after Vadym
Hetman, Ukraine

Dvulit Z. P.,*

* PhD, lecturer
State Economic and Technological
University of Transport,
Ukraine

**СТРАТЕГІЧНІ ПРИНЦИПИ
ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНОГО
УПРАВЛІННЯ ЗАЛІЗНИЧНИМ
ТРАНСПОРТОМ**

Здійснено аналіз літературних джерел щодо класифікації основних стратегічних принципів еколого-економічного управління. Розглянуто принципи такого управління для залізничного транспорту.

**STRATEGIC ECOLOGY -
ECONOMIC PRINCIPLES OF
RAILWAY TRANSPORT
MANAGEMENT**

Analysis of the literature on the classification of the basic principles of strategic ecology-economic management was done. Principles for railway transport management were considered.

Ефективність і результативність стратегічного управління сучасними організаціями в значній мірі залежать від того, яких принципів вона дотримується, яких принципів дотримуються керівники, приймаючи важливі управлінські рішення та методи, які вони застосовують для їх втілення. Принципи повинні базуватися на законах розвитку суспільства та управління, відображати їх основні зв'язки та властивості. За своєю природою, принципи мають економічний зміст, оскільки використовують економічні підходи при формуванні механізму та методів управління тощо.

О. І. Бородін [1, с. 56—57] вважає, що принципи еколого-економічного управління (ЕЕУ) можна диференціювати за головними факторами управління — механізмом, процесом і системою управління, які були класифіковані за такими ознаками [2]: процес управління (стратегічність, послідовність, своєчасність);

механізм управління (екологічна свідомість, мотивування, запобігання); система управління (функціональна інтеграція, професіоналізм, відповідальність). Інший автор [3, с. 44], зазначає, що принципи еколого-орієнтованого управління, повинні застосовуватися з врахуванням тлумачення основних характеристик складових елементів поняття еколого-орієнтованого управління, запропонованих Європейською системою EMAS. А. А. Садеков у своїй монографії [4] формулює такі принципи еколого-економічного управління: стратегічність; послідовність; своєчасність; екологічного сумління; мотивування; попередження; функціональна інтеграція; професіоналізм; відповідальність.

Принципи, які необхідно враховувати при формуванні економічного механізму управління еколого-економічною безпекою на залізничному транспорті такі [5, с. 112—113]: здійснення природоохоронної діяльності на залізничному транспорті та прилеглих районів до залізничної лінії у відповідності з науково обґрунтованими цільовими комплексними програмами, які розробляються під керівництвом регіональних органів; фінансування природоохоронної діяльності здійснювати в основному, за рахунок власних коштів підприємств-забруднювачів; участь підприємств-забруднювачів у фінансуванні природоохоронних заходів шляхом відрахування платежів пропорційно величині нанесеної ними шкоди галузям економіки. Тим самим дотримується принцип соціальної справедливості та забезпечується рівність умов господарювання підприємств в умовах ринкової економіки.

У підручнику [6, с. 255] подаються такі принципи управління залізничним транспортом: системність; багатовимірність та ієрархічність; цілеспрямованість. У російській науковій літературі [7] зустрічається ще такі основоположні стратегічні принципи управління, які вирішують проблеми управління розвитком еколого-економічної системи і мотивації якості на залізничному транспорті: системності; наступності; відносної оптимальності; пріоритетності.

Література

1. *Бородин А. И.* Концепция эколого-экономического управление предприятием / Бородин А. И. // Вестник ОГУ. — 2005. — № 8. — С. 52—58.
2. *Коротков Э. М.* Концепция экологического менеджмента // Менеджмент в России и зарубежом. — 1998. — № 2. — С. 12—23.
3. *Решетникова І. Л.* Методичні підходи до еколого-орієнтованого управління торговельним підприємством / І. Л. Решетникова // Механізм регулювання економіки. — 2009. — № 4. — Т. 1. — С. 42—47.

4. Садеков А. А. Механизмы эколого-экономического управления предприятием: монография / А. А. Садеков. — Донецк: ДонГУЭТ им. М. Туган-Барановского, 2002. — 311 с.

5. Сураева М. О. Методы оценки эффективности системы управления безопасностью железнодорожного транспорта / Сураева М. О. // Вестник Самарского государственного экономического университета. — 2011. — № 9 (83). — С. 111—115.

6. Терёшина Н. П. Экономика железнодорожного транспорта: учебн. для вузов ж.-д. транспорта / Под ред. Н. П. Терёшиной, Б. М. Лапидиуса, М. Ф. Трихункова. — М: УМЦ ЖДТ, 2006. — 801 с.

7. Броило Е. В. Управление экономической устойчивостью организацией сферы предпринимательства в условиях кризиса / Е. В. Броило // Корпоративное управление и инновационное развитие экономики Севера. Вестник НИЦ корпоративного права, управления и венчурного инвестирования Сыктывкарского ГУ, 2009. — № 1 [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://koet.syktsu.ru/vestnik/2009/2009-1/3/3.htm>.

Обнявко А. В.,

канд. экон. наук, доцент,
Одесский национальный
экономический университет

Obniavko A. V.,

Ph. D., Assistant Professor
Odessa National Economic
University

**ЭКОНОМИЧЕСКИЙ
МЕХАНИЗМ ПРЕДПРИЯТИЯ:
НАПРАВЛЕНИЯ ФОРМИРОВАНИЯ**

**ECONOMICS MECHANISM
OF AN ENTERPRISE:
DIRECTIONS OF ITS
CREATION**

Рассматриваются вопросы сущности экономического механизма и внутреннего экономического механизма. Предложены основные направления построения эффективного экономического механизма предприятия

In the article the author considers the main issues of the economics mechanism and the inner economics mechanism of an enterprise. There are also proposed the main approaches and directions of creation an effective economics mechanism of an enterprise.

В экономической литературе встречается большое количество определений экономического механизма предприятий. Можно поддержать точку зрения, согласно которой экономический механизм управления рассматривается как системная целостность, совокупность однонаправленных функций управления, каждая из которых основывается на принципах, присущих в силу специфичности и места в общем управленческом процессе; как целост-